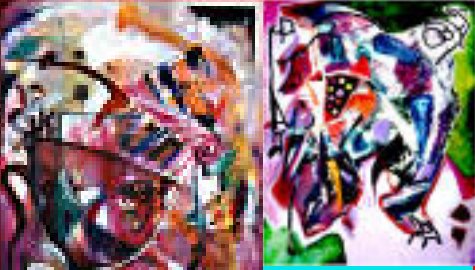

BEAT GENERATION

generace nekonvenční přemýšlející v nových dimenzích

Herbert Gold (o tom co znamená beat): “ Znamená to být na dně, totálně vyřízený, ale plně přesvědčený o vnitřní svobodě. O tom, že ten velký, bezpečný, vypasený, chladný svět je potřeba držet si pořádně od těla.”

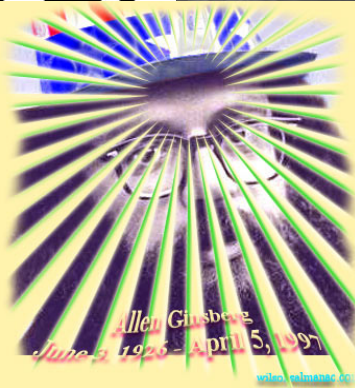
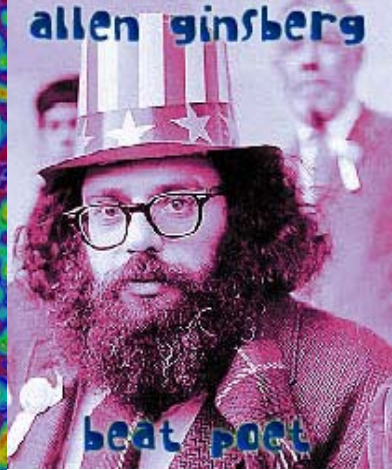
- Už na počátku šedesátých let se v Americe vžil jistý stereotyp vnímání lidského druhu, který se nazývá beatnik. Nosí mohutné vousy, zmuchlané oblečení, má při sobě buřínky, dřezové desky a jeden výtisk básně Kvílení od Allena Ginsberga. Často křížem krážem projíždí celé Spojené státy stopem nebo ve vypůjčeném autě. Pohybuje se na okraji společnosti, užívá drogy, svobodně se oddává sexu či jiným radovánkám a často překračuje zákon. Je to jeho způsob revolty proti měšťácké konzumní společnosti, která se v Americe velmi rychle rozvinula po druhé světové válce. Od představy ideálního amerického způsobu života, jež reprezentuje dobře situovaná rodinka žijící v čistém bílém domku plném nejmodernějších technických vymožeností, je beatnik na hony vzdálen.
- Jenže stejně tak je tento stereotyp beatníka už poněkud vzdálen od těch několika mladých mužů, kteří tvořili prvotní jádro Beat Generation a již se v polovině čtyřicátých let seznamují v New Yorku. Jack Kerouac a Allen Ginsberg právě dobrovolně opouštějí Columbijskou univerzitu a potkávají v mnoha směrech podstatně zkušenějšího Williama Burroughse. Kolem nich se vznáší celá řada "andělů s pohnutými osudy", kteří se pro ně stávají obrovskou inspirací, ať už to jsou tehdejší rebelové - hipsteri, kriminálníci, jazzoví hráči či bohémští intelektuálové. "Otcové zakladatelé" beatnického hnutí mají jistě cosi společného - jde o jistou "vyšinutost", jež je nutí překračovat hranice možného a dovoleného v životě i v literatuře. V mnohém se však naprosto liší. Kerouac pochází z chudé, konzervativní, katolické rodiny Frankokanadčanů - angličtinu se učí až později - a celý život zůstává zcela závislý na své matce. Vypadá jako ideál mladého sportovně založeného Američana, kterým ostatně je. Kromě amerického fotbalu se už od dětství věnuje psaní. Ginsberg je z rodiny ruské židovské imigrantky trpící těžkou paranoiou a středoškolského učitele a básníka. Otevřeně se přiznává ke své homosexualitě a zajímá se o poezii. Burroughs je mnohem starší, pochází z bohatých poměrů, je velmi sečtělý a má za sebou studia medicíny, antropologie a psychoanalýzy. Vymyká se však jakémukoliv normálu, natož představě života střední vrstvy.

Beat Generation se dostávají do centra veřejného zájmu díky dvěma důležitým událostem. V roce 1955 pořádá básník Kenneth Rexroth veřejné čtení poezie v sanfranciské Six Gallery, na němž vystupuje i Ginsberg. Kerouac odmítne ten večer číst, ale hlasitými výkřiky povzbuzuje Ginsberga, který do zhyponotizovaného davu chrlí první část básně Kvílení. Když o dva roky později vyjde Kvílení knižně, je Ferlinghetti coby nakladatel zatčen a souzen za mravní pobuřování. Poté, co se literáti a nakladatelé všech možných generací a názorů za Ginsberga postaví, soudce vyřkne osvobozující rozsudek. Báseň je podle něj "obžalobou materialismu, konformismu a mechanizace, jež ohrožují moderní Ameriku, ženou ji do války, a tudíž má společenský význam a nezáleží na tom, jestli je považována za obscénní".

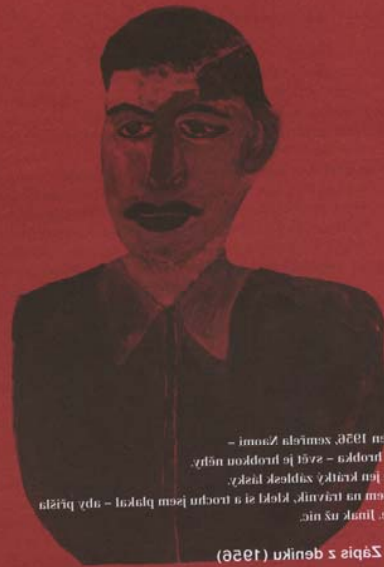
V Hollywoodu se začínají točit kaširované filmy, v nichž hopsají beatničí rebelové - z Beat Generation se stává kasovní trhák. Lawrence Ferlinghetti píše jednoduché a líbivé verše, které si získávají značnou oblibu u širokého publika, a William Burroughs se vrací z ústraní a začíná veřejně propagovat svůj Nahý oběd, jenž v roce 1959 poprvé vyšel v Paříži. Hlavní postavy přiřazované ke generaci beatníků získávají místa na univerzitách a začínají pořádat konference a sympozia, v nichž hodnotí svůj vlastní "historický význam". Stejně jako většina příslušníků předcházejících avantgard se nakonec etablují jako zasloužilí literáti, i když jejich životní styl, postoje i díla stále směřují proti takzvané oficiální kultuře. Jenže hranice mezi oficiální a neoficiální kulturou nejsou už tak samozřejmé, jako byly v padesátých letech - postmoderna je schopna pohltit různé vzájemně protikladné proudy a beatnici se nakonec stali jen jedním z nich.

ALLEN GINSBERG

Nejslavnější je Ginsbergova báseň Kvílení (1956), kvůli které proběhl soud, jestli má, či nemá uměleckou hodnotu. A Ginsberg soud vyhrál. Tato litanická báseň, která je svědeckou výpovědí o "generaci zničené šílenstvím", má formu rapsodického nářku a stala se manifestem celé beat generation. Začíná známými verši: "Viděl jsem nejlepší hlavy své generace zničené šílenstvím, hystericky obnažené a o hladu... shánějící dávku drogy".

Café Bonaparte, Paříž 1957 (kresba z Ginsbergova deníku)

Zápis z deníku (1956)
- inoce
8. červen 1956, kaměna Znamení
- zřít a propka - svět je propkou nřít.
Život je jen krátký záblesk jiskry.
Všech jsem na trávník, klobí si a trošku jsem plápal - aby přišla
do nebe. Jank nř ní.

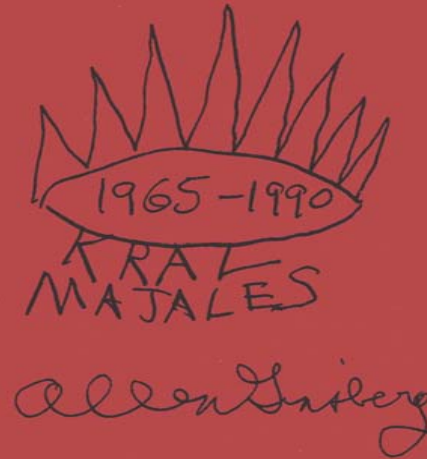
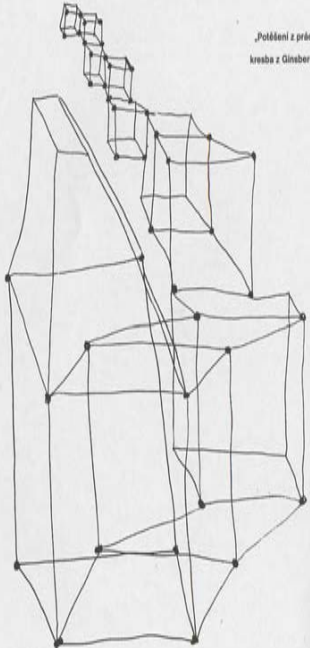
Kresba z knihy hostů Univerzity Palackého v Olomouci

„Pokud nedokážu být upřímný vůči svým přátelům, jak pak mohu být upřímný ve vztahu ke své múze,“ říkal Ginsberg

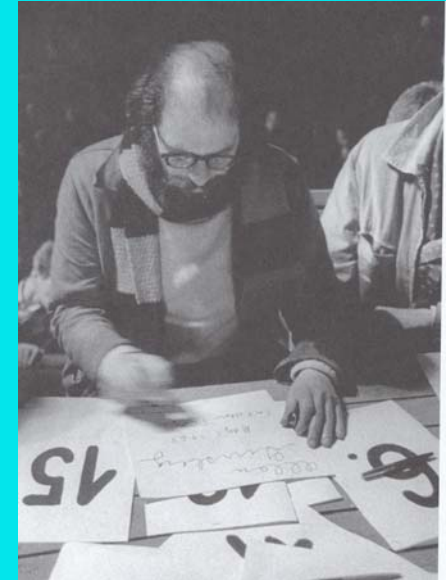
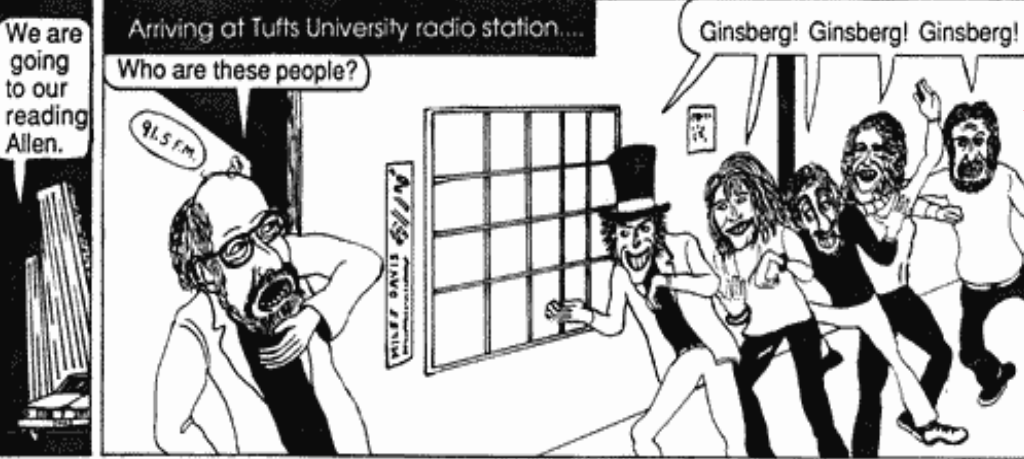
The quality of combing hair.

„Potěšení z práce na báni“,
kresba z Ginsbergova deníku

ALEN GINSBERG

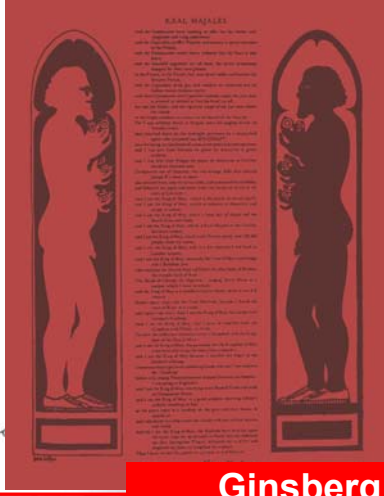
ALEN GINSBERG

... (transcription of handwritten text in the bottom right corner, which is mirrored and difficult to decipher)

Return of King Majales

This silver Anniversary much of the
hair is gone from my head and I
am the King of May
And tho I am the King of May my words
are Proclamation's banned in
America's Electric air waves
So I am the King of May returning
Heaven to reclaim my paper crown
and air plane roars over Prague Maydag
old to new come round with crowns
& Flowers
Jet wheels touch concrete wet grey
& roll beside green grass

I am the King of May
never thought I'd be in
Prague
I am the King of May
with a Diamond big as
I am the King of May
Scourer of Springtime
Blueprint for Meditation
I am the King of May
Professor of Brooklyn Gate
Paragate Parasom Gate
Svaha!

V Praze dne 7.května 1965.

Vážený soudruhu,

v příloze zasílám zprávu k oslavám 1.máje a ke
studentskému majálesu v Praze.

Upozorňuji zvláště na deník A.GINSBERGA (příloha VI).
Orgány ministerstva vnitra v současné době provádí jeho
vyhoštění z CSSR.

7 příloh.

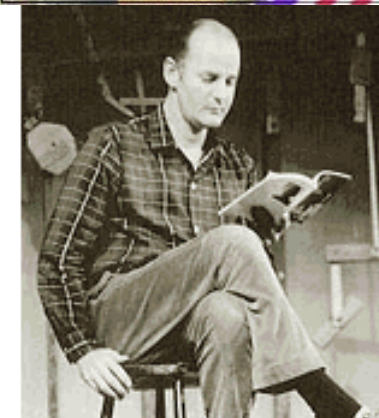
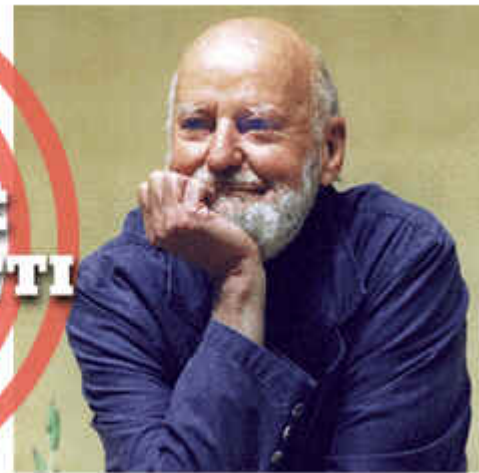
Se soudružským pozdravem
Ullmann

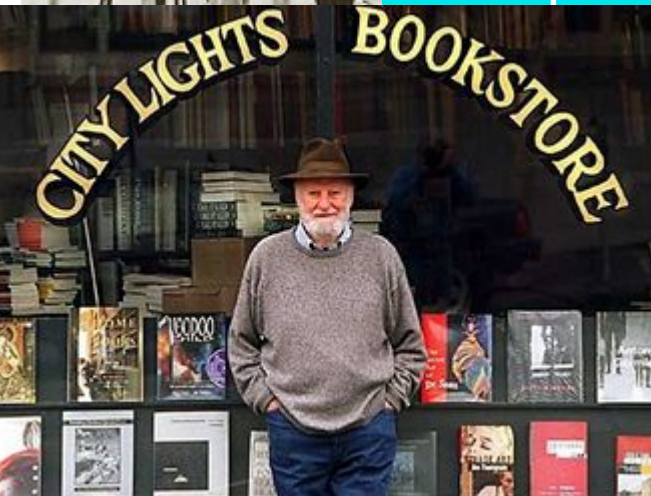
Ginsberg několikrát navštívil Československo a Českou republiku. V roce 1965 se stal králem pražského studentského majálesu, z tehdejšího komunistického Československa byl ale vyhoštěn kvůli údajnému kažení mládeže a zneužití pohostinnosti. V letadle do Londýna poté napsal báseň Král majálesu. Vydávání Ginsbergovy poezie u nás se pak načas zastavilo, pouta však trvala dál. Kdo ví, zda to nebyly právě pověstné pražské májové šeríky v průvodu studentů Majálesu, které vytanuly Ginsbergovi na mysl, když téhož roku v listopadu instruoval studenty Berkley University před protiválečnou demonstrací, aby z akce udělali "příkladnou podívanou" a ozdobili první linie průvodu záplavou květin. Od té doby se zhruba datuje vznik hippies a "flower power". Ginsberg se však od hippies lišil v zásadní věci. Na rozdíl od pasivního odpadnutí od civilizačních stresů a propagace bezbřehé lásky, se řídil krédem Williama Burroughse, podle něhož skutečními původci změn nejsou politikové (kteří uzákoňují změnu, když se stala faktem), ale umělci, protože **umění hluboce ovlivňuje životní styl i způsob, rozsah a orientaci našeho vnímání.** Ginsberg chápal umění jako politický čin: proto ho tak fascinoval vývoj v Československu, kde se dramatik Václav Havel stal prezidentem a dostal tak v dějinách umění nebývalou šanci realizovat své intelektuální vize. V máji roku 1990 Ginsberg také do Prahy přijel, jednak předat svou korunu Krále Majáles další generaci. Dalším důvodem návštěvy byla skutečnost, že téhož roku spatřil konečně světlo světa český výbor, který pod názvem Kvílení přinesl průřez Ginsbergovou tvorbou z let 40. až 60. a který vynikající překladatel a zasvěcený vykladač básníkovra díla Jan Zábřana.

- Aktualita:
- **13. 2. – 15. 5. 2007** – výstava obrazů **Lawrence Ferlinghettiho** v Galerii hlavního města Prahy v domě U Zlatého prstenu (Ungelt).
- **3. 6 – 6. 6. 2007** – jedním z účastníků Pražského festivalu spisovatelů bude [Gary Snyder](#)

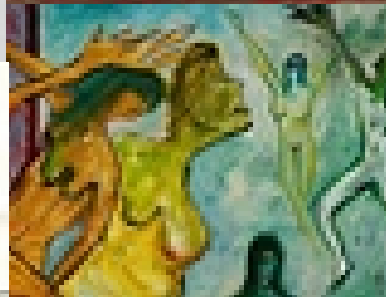
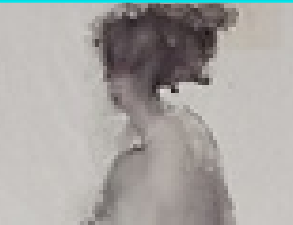
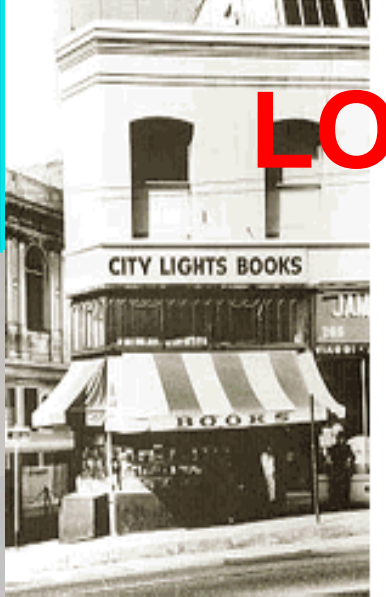
Lawrence Ferlinghetti se často nesprávně zařazuje mezi beat generation. On se mezi nimi jenom pohyboval, pomáhal jim a vydával knížky. Měl mezi nimi mnoho přátel, ale sám se mezi ně nikdy nezařazoval. V roce 1951 se natrvalo usídlil v San Francisku, kde objevil beat generation. Ferlinghetti s přítelem Petrom Martinom začali vydávat časopis pojmenovaný po filmu Ch. Chaplina "City Lights". Rozhodli se otevřít knihkupectví a odvážně ho pojmenovali podle jimi vydávaného časopisu. To ještě netušili, že City Lights se stane jedním z nejznámějších knihkupectví na světě, které ještě dnes stojí na svém místě. Ferlinghetti však nebyl jen obchodník, ale i básník, který začal pod značkou svého knihkupectví prodávat knihy nejen svoje, ale i ostatních autorů.

Na začátku svojí kariéry experimentoval s psaním pod vlivem LSD. Jeho básničky jsou jednoduché, experimentální, často šokující, přesto zní prostě. Zůstaly populární dodnes. Ve svých dílech oslavuje lásku, sex a svobodu, a útočí na materialismus. Roku 1958 vydal svoji první sbírku básní Lunapark v hlavě (A Coney Island of the Mind), která byla v té době jednou z nejlépe prodávanou básnickou knihou. Ferlinghetti byl politicky aktivní. Po 60. letech, kdy většina beatníků zemřela, a nebo přestala být aktivní, Ferlinghetti zůstal stálíci, která stále sebevědomě sledovala svoje zájmy. Stále vydával a podporoval mladé autory, kteří podporovali jeho víru, **že umělci by měli být nositeli lidskosti a stavět se proti silám zla.**

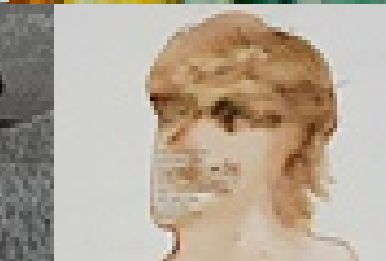
LORENCO FERLINGHETTI

Své obrazy tvoří Ferlinghetti podobně jako poezii již přes půl století. Až do roku 1980, kdy ho jako malíře objevila kurátorka Rita Bottomsová a uspořádala mu první velkou výstavu, zůstaly jeho výtvarné aktivity téměř zcela utajené. Stejně jako nelze Ferlinghettiho básníka jednoznačně zařadit mezi beatniky, tak i jeho výtvarnou tvorbu lze jen obtížně definovat. Není pro něj důležitý proces tvoření ani formální otázky. Díla, která se nestaví do opozice k většinovému konzumnímu názoru, bez transparentního a úderného obsahu, pro něj nemají platnost. Jeho výtvarný projev osciluje mezi čistou figurací a emotivně nabitým expresionismem. Svou nejvlastnější polohu našel Ferlinghetti ve specifické formě politicky a především sociálně angažované malby, s častým využitím písma i celých básnických motivů přímo uvnitř obrazu. Přesto, že jeho básnická a malířská tvorba vznikají spíše nezávisle vedle sebe, námětově se obě prolínají: opakujícími se motivy zůstávají láska a sex (v pozitivním i negativním náhledu), sociální, zvláště ženská práva a občanské svobody a útoky na společenský materialismus a americkou, především válečnou politiku. Jeho malby i kresby jsou jakýmsi sociálním experimentem pokusem o maximální vcítění do zobrazovaného lidského subjektu. Jak sám Ferlinghetti říká: *"Jako malíř jsem se vždy více zajímal o životní příběhy svých modelů, než o jejich fyzické vzezření..."*

Subvert the
Dominant
Paradigm!

Time

LORENCO FERLINGHETTI

Lawrence
Ferlinghetti

Coney Island della mente

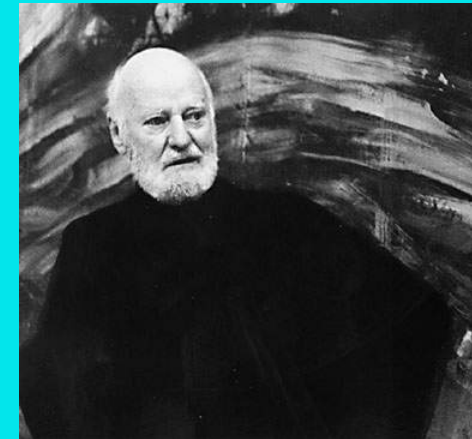
GUANDA

TYRANNUS NIX
FERLINGHETTI?

SMOKING
GRASS
REVERIE

FERLINGHETTI

EAST 128 #19 MILANO 1968

FERLINGHETTI

UNFAIR
ARGUMENTS
WITH
EXISTENCE

SEVEN PLAYS FOR
A NEW THEATRE

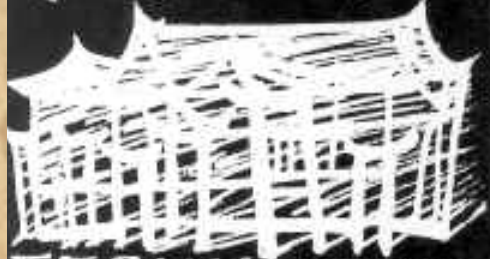
PICTURES of the gone world

LAWRENCE FERLINGHETTI

THE POCKET POETS SERIES: NUMBER ONE

THE CITY LIGHTS POCKET BOOKSHOP
San Francisco

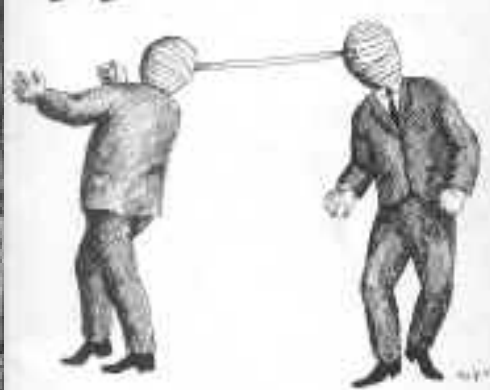
BACK ROADS TO FAR PLACES

FERLINGHETTI

ROUTINES

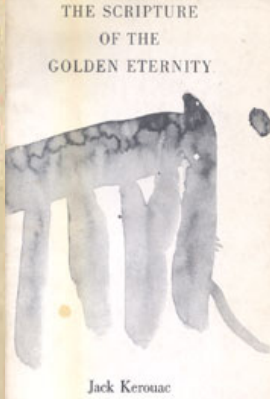
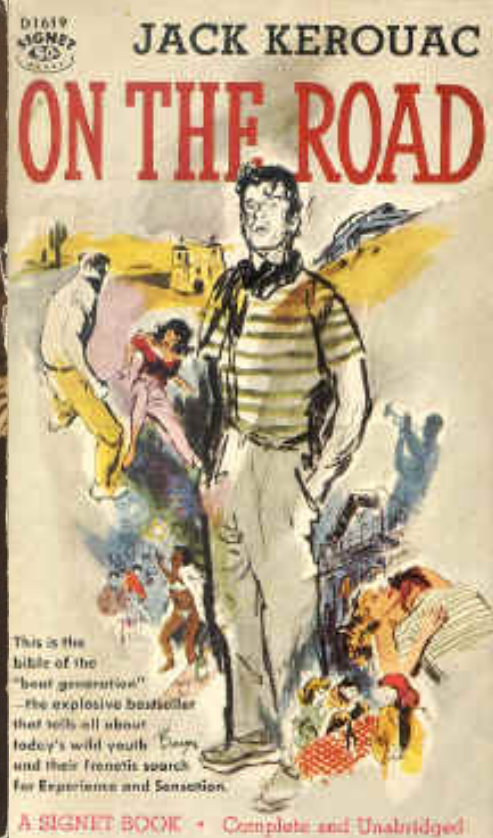
FERLINGHETTI

LUNAPARK V HLAVĚ

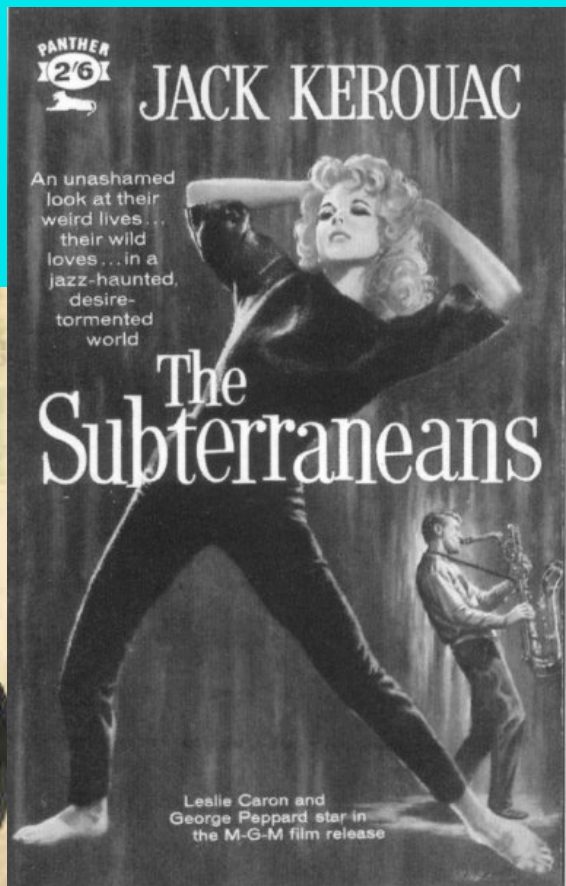
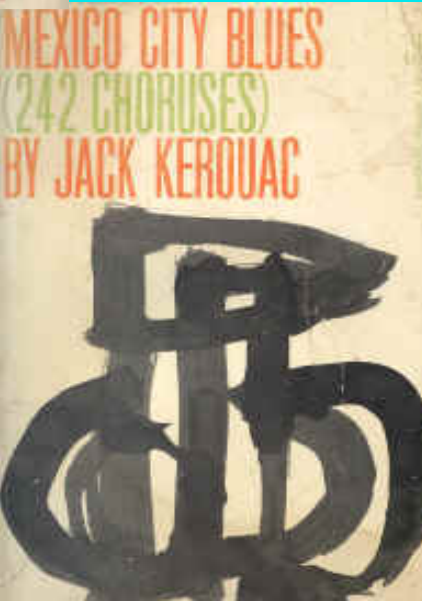
Svět je báječné místo
k narození
jestli vám nevadí
že štěstí vždycky není
tak velký požitek
jestli vám nevadí že si tu a tam šeredně spálíte prsty
zrovna když je všechno tak prima
to víte ani na nebesích
nezpívají
po celý čas
Svět je báječné místo
k narození
jestli vám nevadí že někteří lidé
umírají
po celý čas
nebo snad mají jen hlad
čas od času
což se dá celkem snést
pokud to nejste zrovna vy

....

Jistě svět je to nejlepší ze všech míst
kde se dá dělat spousta věcí
jako třeba
legrační kousky
a milostné kousky
a psí kusy
a zpívat smutné písničky a mít inspiraci
a chodit sem a tam
na všechno koukat
a vonět ke kytkám
a okukovat sochy
a dokonce i myslet
a líbat lidi
a dělat děti a nosit kalhoty
a mávat klobouky
a tancovat
a chodit plavat do řeky
a na pikniky
uprostřed léta
a prostě vůbec
"si to užívat"
Jistě
jenže zrovna když jste v nejlepším
přijde usměvavý
funebrák

JACK KEROUAC

Die Beat Generation

ein CHUCK WORKMAN FILM

...wie alles anfang

Jack Kerouac

Allen Ginsberg

William S. Burroughs

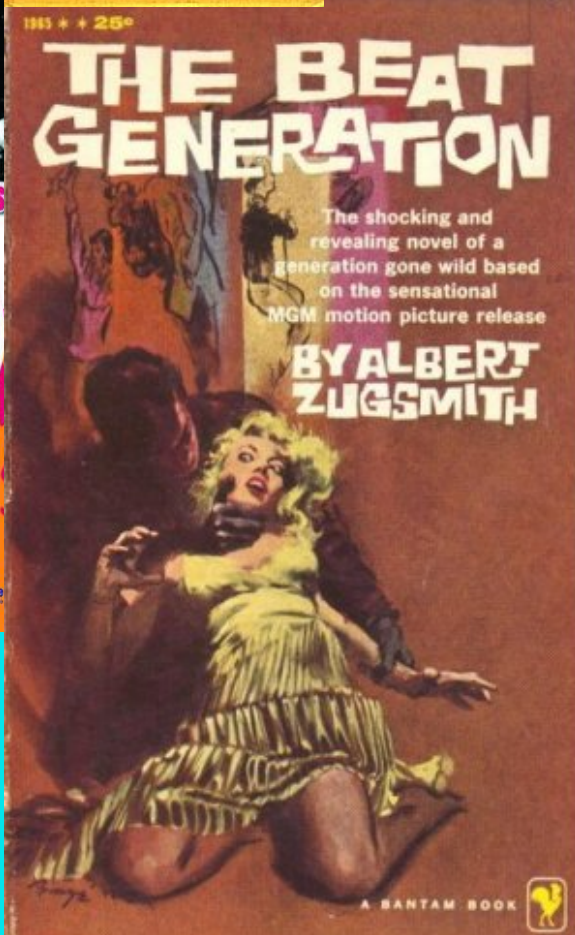
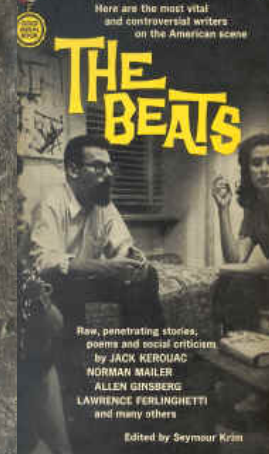
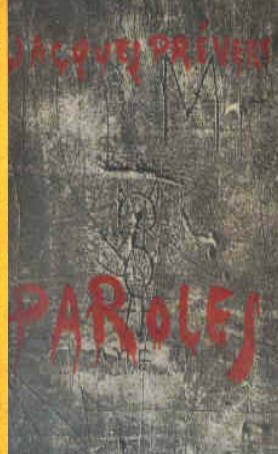
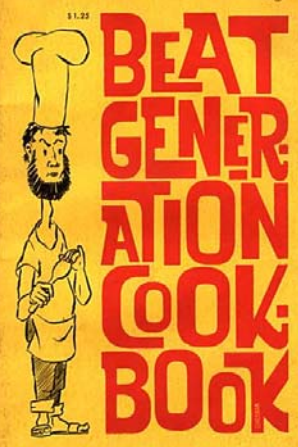
Johnny Depp

Dennis Hopper

John Turturro

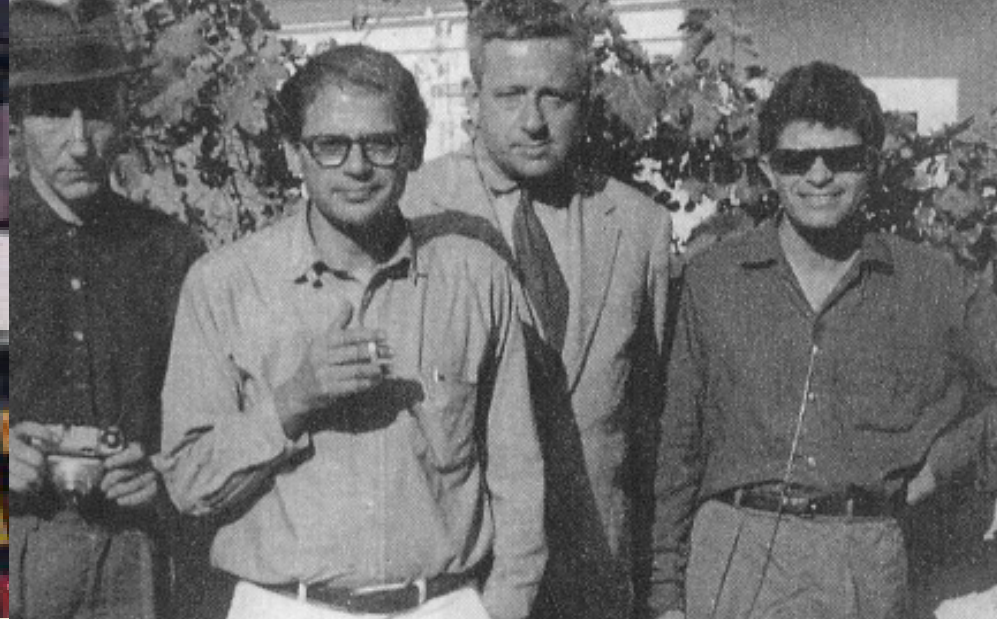
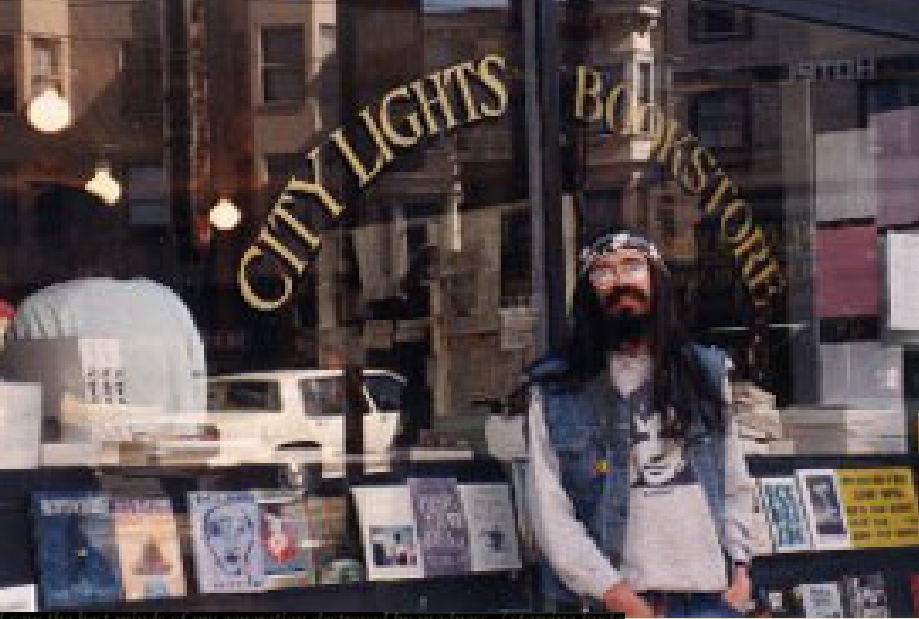

Těžko si bez beatníků představit vývoj americké folkové či rockové hudby. Velká propast, jež ve dvacátém století vznikla mezi vysokým uměním a "obyčejným životem", se v šedesátých letech do jisté míry zaplňuje podle receptu, který vytvořili beatníci: umění v souladu se způsobem života plus viditelná vzpoura proti společnosti. I v našich zemích zanechali beatníci nismazatelnou stopu a stejně jako v Americe jsou spojeni se vznikem a vývojem alternativní a undergroundové kultury. Přesto byl v socialistickém Československu jejich obraz často vnímán poněkud zkresleně. Pro mnohé beatníci prostě reprezentovali idealizovanou Ameriku, kde je možné "vzít ruksak na záda, svobodně se toulat a užívat si života". Jejich revolta proti vývoji americké společnosti však podivuhodně souzněla s revoltou vůči zkostratělému totalitárnímu režimu.

Revolta beatnické generace obecně směřovala proti manipulaci, jejíž obětí se člověk ve dvacátém století stal. Jejich vzpoura se dnes může jevit poněkud směšná - formy manipulace jsou v dnešních západních společnostech mnohem "jemnější" a ještě méně průhledné, než tomu bylo v padesátých letech. Nikdo však nemůže popřít, že pomáhali vytvářet jisté nové rysy naší kultury, které dnes považujeme za zcela samozřejmé. Jejich čistě literární význam zřejmě ještě čeká na své zhodnocení.

Joseph Ferris

I saw the best minds of my generation destroyed by madness, / starving hysterical
 naked, dragging themselves through the negro streets at dawn looking for an
 angry fix, / angelheaded hipsters burning for the ancient heavenly / connection to the
 starry dynamo in the machinery of night, / who poverty and tatters and hollow
 eye and high sat / up smoking in the supernatural darkness of cold-water flats
 floating across the tops of cities / contemplating jacuzzi, / a brain
 floating across the tops of cities / contemplating jacuzzi, / a brain
 Heaven under the El and saw Mohammed / with a beard and a turban
 illuminated, / who passed through universities with radical cool eyes / hallucin
 Arkansas and Bogalusa / who were expatriates / who were expatriates
 from the academe / who were expatriates / who were expatriates

**THE BEAT
 GENERATION**

Volume 1: Topics

HOWL
 AND OTHER POEMS
 ALLEN GINSBERG
 Introduction by
 William Carlos Williams

Nic se ti nedaří nic ti nejde...sedni na dálnici, ono tě to
přejde

